

Робочим, а з свого боку, рихту-  
ючись до барацьби супроти новаї  
хвалї терору. Професіонами утварили  
аб'єднанні камітат барацьби, які на-  
дихає заклятиц забороною "наци-  
стську" робочу федерацію" у  
справі кірауніцтва робочим рухом.  
На усій Кубі распаўсюджуюча  
підпольна лістоу і адоуви. Ра-  
вам з тим, робочим Куби закліка-  
юць сусветны пролетарыят ви-  
стуніць на іх абарону, організаван-  
ий дэманстрацыі перад пасольствам  
і консульствам Кубі.



# Літаратурная старонка



(Працяг. Пачатам г. у № 95 Ч.З.)

Верачка іграма Шопэна. Лірычныя гукі польскай музыкі ўспрымаліся з глыбіні. Сядзячы на каяна, Пятроў сачыў, як хутка бегалі доўгія квалы палычкі па белых клявішах, бачыў залаты шокі валос Верачкі, і ў гэтую хвіліну яму здавалася, што увесь свет — адна хвалючая симфонія.

Трывожныя думкі былі забыты. У грудзях разлівалася радасная, адарованая цяпліна.

Мяккі атлас мэблі, мяккія дымныя, шпаленыя ў пакоі і ружовыя плечыкі ў блакітнай аправе, здавалася Пятроў, былі асобнымі нотамі, гаммамі, гармонійнай гукай. Найцікавейшай у сваёй симфоніі.

Верачка скончыла граць. Пятроў бачыў, як ўсміхаючыся тварык і белыя бліскучыя зубкі.

Падшоў Аркадзь Паўлавіч і чамусьці, сумна ўсміхаючыся, паднёс Пятрову келіх успененага шампанскага.

— Выпіце — коратка і з сумам сказаў ён — на ўспамін былых перамог і паражэнняў.

Пятроў прыняў келіх. Тонкая крышталёвая ложка іскрылася і здалася Пятрову набывала крохалі.

— У расійскага інтэлігента — свежыя думкі і дэфініцы, — ён сказаў, западабаньні. — Мы, я хачу сказаць расійскага інтэлігента, часам мстычны... Сённяшнім вечарам я ў годзе ў год п'ю ружовае шампанскае васьмь з гэтага келіха... І адкрыта заяўляю аб сваёй высокай паварэ для яго. Гэта, ведаеце, старая бацькаўская спадчына! — Аркадзь Паўлавіч сказаў апошняе слова, пладзімываючыся ўнутраным журботным смяхачком.

Верачка, як і раней, ўсміхаючыся глядзела на Пятрова. Белыя зубкі на фоне пунцовых губак асяляліся зьявілі.

— Верачка! — крыкнуў Пятроў, адчуваючы, што прымае тэатральную позу і не заўважаючы, што ўпяршыто, у прысутнасці брата, пазнае Вера Паўлаўну Верачкай. — Расійская інтэлігенцыя баіцца ўсяго чырвонага, акрамя піна. Я-ж наадварот — баюся піна, а ўсё-ж яго п'ю!

Не чакаючы, пакуль нальляюць, Пятроў хутка наліў сабе другі келіх і выпіў.

Верачка, апусціўшы вачка, накрывала белыя клявішныя роллы.

Калі Пятроў зноў заўважыў Верачку, яна стала сунуць яго, аніраючыся кодычкімі вальцаў аб край стала.

— Не, — сказала яна, — мы не падзяляем расійскую інтэлігенцыю, — і, адказваючы на ўласную, яшчэ на вы-

казваю думку, якая, мабыць, сама напрашвалася на язык — «мы не падзяляем расійскую інтэлігенцыю...» з пільна аддзяленай тухлявай і, калі хочаце, вядомай і моцным парывам, але на самай-жа справе яна ўпарта і можа змагацца за свае правы.

Аркадзь Паўлавіч вярнуў рух рукою, быццам хацеў сказаць, што ня трэба ўсяго гэтага. Але Верачка яго руху не заўважыла, ці не захлестала заўважыць.

Не, расійская інтэлігенцыя толькі у сабе больш выбуховых сіл, чым гэта здаецца. Але яна можа хваць да пары — да часу свае кіпцюры, сваю выбуховую сілу! — Яна гаварыла гучным голасам, і ў выказе слоў і ў самых словах адчувалася тая выбуховая сіла, аб якой яна гаварыла.

Пятроў глядзю на не са здзіўленьнем. Упяршыто бачыў не ў такім запале і стала Верачка яму мілейшай, чым заўсёды. Залатыстыя дэканы спадлі хвалі па блакітным шокі палычкі.

Раней чым Пятроў змог прыдумаць уладна супярэчэнне. Аркадзь Паўлавіч паднёс яму келіх віна.

— Сядзіма ў фотэль, — прапанавану Аркадзь Паўлавіч. — Раскажце аб якім небудзь цікавым усмяіне.

Пад уплывам выпітага піна, рантоўна нахлынуўшы ўспамінаў, Пятроў выгадней усеўся ў фотэль, паклаў нагой на ногі і паглынуў на Верачку. Яна стала каля стала і перабіраў напальнікі звышнюю маэру сарыжы. Яна ўжо ўсміхалася Пятрову. Але ўсё-ж такі ён заўважыў, што прыжмурныя вочы яе блішчалі зачэпна і ледзь-ледзь насьмешліва.

— Сапраўды, — сказала яна, усаджваючыся насупроць, — раскажце што-небудзь!

— Запалеце цыгару! — сказаў Аркадзь Паўлавіч. — Я люблю, як набожны Аверчанка... запаліць цыгару... сесці ў крэсла, разгарэць свае костачкі, і ў выблаках густога ароматнага дыму слухаць, слухаць без канца... У сутнасці мы ўсе, усе яшчэ жывым романтикай перахваленыя дымам.

Аркадзь Паўлавіч беражліва, як раней келіх паднёс Пятрову цыгару...

— На жаль, у нас няма каміна, — дадаў ён пасмешліва ўнутраным усхваляваным смяхачком. Відаць было, што яго сапраўды хваляе тое, што нельга пасідаць ля каміна з цыгарам і зубам. — Прыдзецца дазваліць толькі цыгару... ды яшчэ віном... Вы мнеце раіце... Мы вельмі любім віно... Гэта нам дапамагае забыцца і ўпакіне нашы жыццё... хо-хе! — дадаў ён, старуючыся здавацца вясёлым і бесклапотным. Але Пятроў ра-

## Турксіб

Дзе дыхаюць прагна пустэчы і горы,

Дзе шумна сьпявае чарот і дзікія буры штурмуюць прасторы,

Дзе ветры вядуць калаўрот,

Дзе енчаць пяскі і марнеюць даліны

І крохці засмажаныя век — З надзеяй ў свае пераможныя сілы

Прышоў будаўнік — чалавек... І ў бойках сыякотных змагаўся абшары,

А сонца палала ўгары. І сэрца гарэла ў бурлівым пажары,

Змагаўся байцы — змагары... Хоцімы пмылі, раскіпаліся бурштынам...

І раптам здзіўлюся ўвесь свет, — Бо стукот музычны стагд-вай машыны

Напоўніў прыціхнуўшы стэп!.. І здаўся пустыні... Замоўклі парогі...

А з сэрца зрываецца крык: Яшчэ адна слаўнан у нас перамога!

Ура, наш савецкі Турксіб!

Зумеў, што Аркадзь Паўлавіч у гэтую хвіліну зусім ня несла.

Лішак віпятага віна даваў сябе адчуваць. Галова злёгку кружылася. Салодкавата імлі выпінутыя ногі. Адчуваўся рух крыні па несе. Дыхаванне да палыт, кроць уздымаўся пазад цёплых палычкі да грудзей. Сняжаты дымок цыгары тонкай ніткай цягнуўся і стоі. Аркадзь Паўлавіч залучыўна гаварыў над дымокам, а думкі кружыліся і цягнуліся за дымавай ніткай.

Галы хутка песьліся пазад. Цягнулася няпрыемная істужка ўспамінаў. Вось ён канчае ВНУ... Назва багату галы, поўныя нядой... Галодны дзесяцігоддзі год сьцісці жудасным усмяінам... Ганебнае жыццё пры данамазе стухнелых стары бацькаўскіх знаёмых... А вось і Кастрычнік — гэты страшны гураган, які звышчы чароўны стары лад... Ён уварваўся зямлі драпежнікам... агаліў родную Расію, забіў бацьку... Жалхлівы ўспамін сьмерці дарагога блізкага чалавекі пасунуўся гарачым камком к гарэу Аркадзь Паўлавіча...

І, як гэта часта бывае, калі думкі двух людзей кружыцца ніколі аднаго і таго-ж, Пятроў раптам успамінаў асобна выразна працяг эпізоду недарэкаванага на заводзкім вечары.

Закрытая старонка, глыбока захапаная ў тайніках памяці сукрыта ад другіх падзей, раптам раскрылася сама сабою.

(Канец будзе)

Агняцёт

## Па каляінах творчасці

(Па матар'ялах, дасланых у рэдакцыю)

Часта вершы пачынаючых прасякнуты і нездаровымі, часам і шноднымі, вяржонымі мотывамі. Прыкладам. Пятроў Бадулія ў вершы — «Зімой марознай» — выказае думку, якую іншак, як нават кулацкай і нельга кваліфікаваць. Аўтар пралівае сьлёзы па старой вёсцы, якая адыходзіць у нябыт пад пераможным наступам новае, калектывістычнае вёскі:

«Вёска, вёска, МАЯ ДАРАГАЯ (падкрэслена мною І. С.)

Дажывеш апошні ты час, Бо на зьмену радзілась другая —

— Малады савітны колгас».

Назваць вёску цемры, бядоў, вёску разгулу кулацкае эксплёатацыі беднаты, вёскай саваі і дарагой, бязумоўна, зьяўляецца пераклічка з класавым ворагам пралетарыяту, хоць мо' аўтар суб'ектыўна гэтага і не зацой. Часам у некаторых пачынаючых праяўляецца і так званы «бязумовны энтузіязм». Прыкладам А. Бурдзель у сваім вершы піша:

«Я ішоў самотны берагам жыццёвым

Пранісцьлікі віхурай бурало-му дні

толькі засталіся перазвоны бомаў

Успамін шпінныя, як прай-шлі яны».

Як бачыце, аўтару ў часе нашай творчай эпохі, эпохі будаўніцтва сацыялізму няма радасці жыццёвай, ён нідзе ня прыткнуцца, бо: «пранісцьлікі віхурай бурало-му дні» — гэта значыць гоім грымзаўскай вайны з іх романтикай. Усім пасьбіта гэтых настрояў мы раім праглядзецца добра да нашых тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, улічы ў гэта будаўніцтва, аддаць яму ўсё свае маладыя сілы і толькі тады зьявіцца магчымасьць пазбаўіцца ад такога суму, бо ўсе гэтыя нездаровыя мотывы зьявіліся ў выніку пахажаньня жыццёвым берагам і пасьпўнага сузраньня аддалёку працы, якая рушыць увесь аўтар даходзіць, у выніку сваёй агульнай нязнаменнасьці, да такіх ляпсусаў ці недарэчнасьцяў, што толькі прыходзіцца дзіліцца. Прыклад у вершы — «Вось і жалезы» І. Галін піша:

«Будзем жыцьці моналітаў»

(І).

Якое гэта «жыцьці моналітаў» і чым яно розніцца ад жыцця пралетарыяту і ад ўсяго наогул сучаснага жыцця, дык аўтар, напэўна, і сам не ўяўляе. Або далей:

«Мы — сны бурлівых дэб краіны

Вось сонцаў.

Вось агняцёт

Гурбой адрацую (І) ужалезім».

Скуль гэта т. Галін узвз, што мы — сны бурлівых дэб краіны, будзем гурбой адрацоўваць і адна-

«) Канец. Пачатам г. у № 95.

часова «ужалезаць» вёжы сонца, вёжы агняцётаў? І яні гэта чым, дык чытач напэўна няя ўявіць, ды і аўтар, думая, катэ-гэра для «прыгожага» слаўна. Дарэ-сус, недарэчнасьць відавочна. Трахім Ігнаценка ў вершы «Вясні-піна»:

«Усюды чутны ЕНКІ (І)

«Прышла, прышла вясна».

Бачыце, тую радасць, якую казваюць усе з прычыны надзе-ду вясны, аўтар уяўляе, як «шні-Думаю, што ня знойдзецца ніяка-нага чытача, які-б наварыў Ігна-ценку».

Надзвычайна нездаровае зья-шча мы мас у тым, што пера-шмат вершаў ідэалізуюць на ўс-кія лад наогул «дарагую стары-ку», наогул «родную Беларусь».

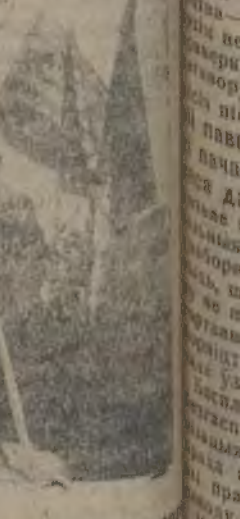
Пачынаючым неабходна ўсьве-міць, што наогул «Беларусь» мо-быць і кулацкай Беларуссю і пе-летарскай Беларуссю. Менш-аб тым класавым характары Бе-лорусі неабходна і не забываць, т.т. пачынаючым. Кулаку гэта-сама прыемна чуць словы — «Ро-дная Беларусь». Гэту наогул са-бытую «Беларусь» з вялікай до-лодай прыме і нацыянал-фашы-і нацыянал-дэмакрат, і кулац-любый буржуа «Родная», «До-гая», «Радзіма», «Мілая і т. д.

мабітны» «Беларусь» — гэта і-іхні. Вось чаму, каб аб'ектыў-на пераклікацца з кулаком і і-ідэалізмам — нацыянал-дэмакрат-і, сацыял-фашыстам — размы-ваньне паняццяў «Беларусь» і-летарскай і кулацкай павінны бы-вонай істужкай пранізаць у-думі, ідэі творчасці пачынаю-чых.

Назначная колькасць раз-дзяных вершаў характэрна і-ўсе астатняе масы творчасці-чыннаючых. Заключаючы на-гоньня наш кароткі агляд, мы-віны напамінь т.т. пачынаю-дэзунг БеаАППу — вучоба, та-часы, самакрытыка. Вось, то-выходзячы з гэтай асноўнай у-ноўкі і павінны працаваць на-наючыя пісьменьнікі. Павыш-агульны ўзровень ведаў, ауча-пісаць у старэйшых, ужо вядо-пісьменьніках, шляхам чысткі-ларускіх літаратурных часопі-ск «Маладняк», «Узлышша», «П-хмы», кніг, крытычна ўсвой-чы іх дзесяттэніі, уварта прай-чы над сабой, над сваімі твор-крытыкуючы іх шляхам на-дживаньня літаратурных дыспу-сароз рабочай моладзі, пры-хоўваючыся сяброў і т. д. і, і-паўтараю, толькі ўпарта пра-чы, можна прысваіць тым т-творы і ў рэдакцыю: Лопшаў-з іх будзе, бязумоўна, друка-на. Сьпеші, паўтараю, з пры-кай матар'ялу не павінна ме-Гэтак сама неабходна ўсім-наючым літаратурнае стар-цільна сачыць за ўсімі нашымі-радамі пачынаючым.

Уд. СЯДУРА

## ТУРКСІБ--СЬЦЯГ НОВЫХ ТЭМПАЎ



25 сакавіка 1930 г. на станиці Айно-Булак адбылася эмычна паўночнага і паўднёвага вучастнаў Турксіб, — аднаго з гігантаў новага сацыялістычнага будаўніцтва СССР. Рэгулярны рух па Турксіб адчыняецца 15 мая. Асноўныя работы па будаўніцтву Турксіб пачаліся ў 1927 годзе. Тэрмін пабудовы ўстаноўлены 5-гадовы. Пасля гэтых тэрмінаў быў сфармаваны ўрадам на год і аднесоні і канцу 1931 году. Аднак, дзякуючы высокаму працоўнаму энтузіязму і калектыву работнікаў Турксіб, будаўніцтва скончылася на год раней тэрміну, вызначанага апошнім, зацьверджаным урадам, плянам. Даўжыня Турксіб Сяміпалацінска да станиці Лугавой (сярэдняя Азія) — 1442 кіламетры. Кошт будаўніцтва вызначаны ў 203707 тысяч рублёў. Аднак, гэты кошт быў зьніжаны 175 мільёнаў рублёў.

НА ЗДЫМКУ зьлева направа: 1. Эмычна шляхоў. Завічваюць апошнюю гайку. 2. Казачкі вітаюць адчыненне Турксіб. 3. Тав. Шатаў зачытвае рэпартаж аб эмычцы паўднёвага і паўночнага вучастнаў шляху. 4. Тав. Рыскул — намесьнік старшын СНК РСФСР зачытвае сьпіс асоб, падлягаючых ўзнагароджанню ордэнам працоўнага Чырвонага Сьцягу. 5. Тав. Іосаў — старшыня Савету Народных Камісараў Вазакостану — на адчыненні Турксіб.



# Горы браку і тысячы дарма патрачаных гадзін

Нячы сапсаванай прадукцыі і сыравіны, доўгая істужка марна патрачаннага часу, безгаспадарнасьць і бясплянавацьць затуляюць ініцыятыву і гармозяць выкананьне прамфініплану

**Рабочыя скурзаводу! праяўляйце больш упартасьці і настойлівасьці ў справе выкананьня і перавыкананьня прамфініплану**

Выязная рэдакцыя „Чырвоная Зьмена“ прыступіла да агляду заводу. Стварайце рабкораўскія брыгады і пасты! Мобілізуйце „лёгкую навалерыю“! Удзельнічайце у аглядзе!

На асколіцы гораду, над ра-  
спроў невялічкіх будынкаў,  
схіляюцца Віцебскі скурзавод, які  
мільёны годзе некалькі разоў  
у апошні раз ненадзейна  
дзей яго нахвост, астаўляю-  
ць толькі дымныя руіны і оірат-  
ныя абгарэлыя слупы. Гэта было  
нашчадкам аднаго з найбольш  
абсталяваньня па-новому. Пры-  
чыны рамані і шкіды мільёнаў  
мільёнаў рознастатных таяч.  
Застаюцца дроб штампавачныя  
апараты, задорна набліскаючы  
часткамі, як-бы гавораць:  
„Гэта было раней...“

## Нячы з чорнай дошкі

Парал рабочымі стаіць баявая  
дэманстрацыя завод з чорнай  
дошкі, куды ён быў занесены га-  
спарствам 2-га сакавіка за  
невыкананьне прамфініплану. Важ-  
ныя дырэктыва аб зьніжэньні  
затрат за 1-е паўгодзьдзе за-  
воду значна перавыкананьня  
нават павялічэньне сабекошту  
на заводзе ў сярэднім на 4 пр.  
Затрачана праграма па красна-  
дубавым цэху за мінулае паўгодзь-  
дзе ў колькасных паказальніках  
затрачана скур выканана на 99 пр.,  
выпуску гатовай прадукцыі—  
103 проц., па штампавачным  
цэху—на 106 проц. У вагавых па-  
казальніках па замочы сыравіны  
затрачана выканана ўсяго на 94 пр.  
праграме вага аднае скур па-  
важыла 17,5 кілёграм, а завод  
затрачаў на 15,8.

У выпуску гатовай прадукцыі  
затрачана выканана на 94 пр. Про-  
цэнт выхаду гатовага тавару з  
распаўняна сыравіны замест  
прац. атрымаўся ўсяго 83 проц.,  
затрачана праграма па крас-  
надубавым цэху выканана толькі на 75 пр.,  
нават і недавыкананьне про-  
цэнт на 25 проц. не змагло пры-  
чыну увагі аўтарытэтных, комса-  
мольскіх і профсаюнных організа-  
цыяў да справы выпраўленьня пра-  
цы. На заводзе працуе 488 ра-  
бочых, з якіх у сацыялорніцтва  
затрачае толькі 150 чал. што склада-  
е ўсяго 30 проц. агульнай коль-  
касьці рабочых (лічбы недаклад-  
ныя). Партыйнае ў сацыялорніц-  
тавае лічбам 64 проц., комса-  
мольскае 72 проц.

## Чым гавораць лічбы

Лічбы гавораць аб тым,  
як сапраўднай растлумачальнай  
дэманстрацыі і задачках са-  
цыялорніцтва сярэд рабочых не вы-  
стае, што маса да гэтага часу не  
уважала, што: „сацыялорніц-  
твае ёсьць камуністычны мэтад  
абоцыялізму на грунце  
максимальнай актыўнасьці іль-  
ных масе працоўных“ (Ста-  
лін), што: „сацыялорніцтва ёсьць  
рынак, пры дапамозе якога  
рабочая мяса прызначана пера-  
рабляць усе гаспадарчае і куль-  
турнае жыцьцё краіны на ба-  
ры „сацыялізму“ (Сталін). А кі-  
раўніцтва заводу лічыць, што сацыя-  
лізм—гэта чарговая казія і  
невыпадкова, што ў выніках  
гаспадарча-палітычнага  
заводу часовае кантрольнае ка-  
мітэта: „сацыялорніцтва па лі-  
навышэньня норм выпрацоў-  
кае да 1-IX. Гэты вынік павы-  
шае на колькі скажыцца пра-  
мысловы разумеўнік сапраўднага  
сацыялізму. Належыць адзна-  
чыць, што партарганізацыя заво-  
ду не направила свае сілы на раз-  
вэржэньне сацыялістычнага спа-  
раўня, яна не змагла стаць на  
нашчадкам.

Застаюцца, індэянасьць,  
гаспадарнасьць, дрынная орга-  
нізацыя кіраўніцтва вытворчасьцю,  
на-авось—асноўныя прычы-  
ны прарыву ў асобных звонках  
затрачана—оўхак-брыгады.  
На заводзе ляжыць у трубу дзе-  
сяткі і нават сотні рублёў з пры-  
чыны выкарыстоўваньня сыравіны,  
засталяваньня. Брак, пра-  
мысловы прарыв за 1-е паўгодзьдзе  
затрачана па краснадубавым  
цэху 189 чалавек-дзён, што скла-  
дае 182 проц. ад агульнай коль-  
касьці адпрацаваных чалавек-дзён.

дзён. І па штампавачным цэху—  
202 чалавек-дзён ці 4,87 проц. ад-  
працаваных чалавек-дзён, што  
зрывае выкананьне колькасных  
паказальнікаў прамфініплану і вы-  
соўнае зарэз на першы плян па-  
требнасьць абавязьня жорсткай  
бараньбы са стратамі на вытвор-  
часьці і безадкладнага ўзмацнень-  
ня рацыяналізатарскіх мерапры-  
емстваў на заводзе.

Комсамольская організацыя  
заводу нічога ня робіць у гэ-  
тым напрамку.

## Рэальнага павялічэньня ня было

Ленінскі заклік ударнікаў, абве-  
шчаны ВЦСПС і ЦК УсёлКСМ, на  
скурзаводзе не знайшоў належ-  
нага ажыццяўленьня. Заклік ня  
даў рэальнага павялічэньня рабо-  
чых па ударніцкім руху, з пры-  
чыны дрыннай організацыі ударні-  
каў вакол гэтага пытаньня, наво-  
ла бараньбы выкананьня і перавы-  
кананьня прамфініплану, за павы-  
шэньне вытворчасьці працы, зьні-  
жэньне сабекошту, палепшэньне  
якасьці прадукцыі і інш.

Важнейшая дырэктыва ЦК  
УсёлКСМ(б) ад адзіначальнага, без  
правядзеньня якой немагчыма па-  
лепшэньне кіраўніцтва вытвор-  
часьцю, на заводзе ўсявядомлена  
яшчэ недавальняюча. Значэньне  
адзіначальна рабочымі ня ўва-  
лена, з прычыны недастатковай  
растлумачальнай працы. На заво-  
дзе яшчэ няма пэўнай уявіцы ў  
рабочае зьмен, правільнага раз-  
меркаваньня рабочай сілы, тэх-  
нічных кіраўнікоў. Завод зараз  
перашоў на 7-гады рабочы дзень,  
што патрабуе ад усіх заводскіх  
арганізацыяў асаблівай чуткасьці і  
тэрынавага скарыстаньня ўсіх ма-  
гчымасьцяў, якіх ўсплываюць у су-  
вязі з пераходам на 7-гадзінны  
рабочы дзень.

## Вытворчыя нарады бяз мас

Рашучага пералому ў рабоце  
профаргану да гэтага часу няма.  
Работа вытворчых камісіяў і  
нарад за перыяд кастрычні-ліста-  
пяд праходзіла зусім слаба. З  
сьнежня месяца наглядальна не-  
калькіх амыльняўленьне іх рабо-  
ты. Большасьць разглядаўшых  
пытаньняў закрывала выкананьне  
прамфініплану, але, на вялікі жал, у  
работу вытворчых камісіяў і на-  
рад рабочая маса ўдзянута ня бы-  
ла, аб іх рабочае грамадзтва  
ня ведала, бо аб дні паседжаньня  
нарад абавязьня не рабілася.  
Пастановы вытворчых камісіяў і на-  
рад нідзе ня вывешваліся. Трэба  
адзначыць, што вытворчыя нарады  
ня выконвалі сваёй роля—бая-



І ўсе „ватугі“ ў пустую

ных штабаў сацыялістычнага спа-  
борніцтва, не выкарыстоўваюцца імі  
таксама ўдзельніцтва ініцыяты-  
вы, ахвотны самыя шырокія колы  
беспартыйных рабочых, што сы-  
ла-б паслабленьню і нават зрыву  
сацыялорніцтва сярэд рабочых за-  
воду.

## З сыравінай дрэнна

Недзя абыйска моўкі надбай-  
нае адносіны Скуртрэсту да за-  
бесьпечаньня заводу патрэбнай  
сыравінай згодна заключанаму па-  
мы трэстам і заводам дагавору.  
Трэст забясьпечвае завод сыраві-  
най у колькасных паказальніках з  
перавышэньнем, але вага яе, у параў-  
наньні з патрабаваньнямі заводу і  
дагавору, значна ісходзіцца. Так,

за мінулае паўгодзьдзе ўсяго за-  
вод атрымаў сыравіны, у параў-  
наньні з праграмай, у штуках—  
105 проц., у вагавой колькасьці—  
94 проц., прычым лёгкая сыравіна  
ў штуках было атрымана: 115 пр.,  
у вагавой колькасьці 100 проц.  
Важкай сыравіны ў штуках было  
атрымана 92 проц., а ў вагавой  
колькасьці толькі 83 проц. Ня  
гледзячы на тое, што пытаньне аб  
якасьці прывезенай трэстам сы-  
равіны, некалькі раз разглядалася  
на вытворчых нарадах, усё-ж яшчэ  
няна ўрэгулявана, а адсюль—і  
паставаны вытворчых нарад яшчэ  
ня выкананы. Сыравіна паступае  
на завод з вялікімі прымызамі мя-  
са, адсюль—дэзарганізаваньне про-  
цэсу вытворчасьці, з прычыны па-  
вядзеньня часу апрацоўкі скур,  
падзеньня вытворчасьці працы, бо  
прыходзіцца павялічваць рабочую  
сілу, павялічваць выхад гатовага  
тавару і павялічвацца сабекошт.

У партыйных сыравіны, што пасту-  
паюць на завод, скура паддаецца  
неадпаведнаму шчытваньню, яна не  
адпавядае распрадаж, зьніжэнь-  
наму Беларускаму і Беларуска-  
раў Віцебскага Скурсындкату. У  
выніку скурны прарываюцца пра-  
дубляюцца, што адбіваецца на  
якасьці гатовага тавару.

Прастоі на заводзе вельмі адчу-  
ваюцца, асабліва па штампавачным  
цэху. За пэўны перыяд мінулага  
паўгодзьдзя штампавачным цэхам  
3727 чалавек-гадзін прастою, што  
складае 10,96 проц. ад агульнай  
колькасьці апрацаваных гадзін.  
Па краснадубавым цэху прастою  
трохі меней—1029 чалавек-га-  
дзін, ці гавораць можаю процан-  
таў,—7,51. Асноўны выхадзіць, што  
штампавачны цэх за час прастоў  
у частцы аўтарытэтай вытворчасьці  
недавыкананьняў 11744 амеры. Крас-  
надубавым цэх недавыкананьняў  
4630,5 кілёграм гатовага тавару,  
што даю заводу значныя страты,  
якія налічваюцца тысячамі рублёў.

## Змагацца за якасьць

У штампавачным цэху нагляд-  
ваюцца перабой ў сваёчасным за-  
бесьпечаньні цэху адпаведнымі  
асортэнтамі сыравіны, дзюку-  
чы чаму часты перабой у рабоце,  
затормы, а гэта адбіваецца на  
вытворчасьці працы, якасьці вы-  
пусковай прадукцыі і перашоў нор-  
мальны ход работы цэха.

Ранжырыстыя рубяць тавар, які  
не адпавядае стандартным асортэ-  
нтам, дзюкучы неапрацаваным  
кіраўніцтва іні і адсутнасьці  
адзнава кіраўніцтва на рубцы,  
выходзіць з умоў атрымованай  
сыравіны, што адбіваецца на  
якасьці і правільнае нормальнае про-  
цэдурае, у прыватнасьці пры  
рубцы флексу. Акіла, якія ідуць  
на штампавую набоек, не сартую-  
цца. Набойні рубяцца як палла і з  
розьніца тавару.

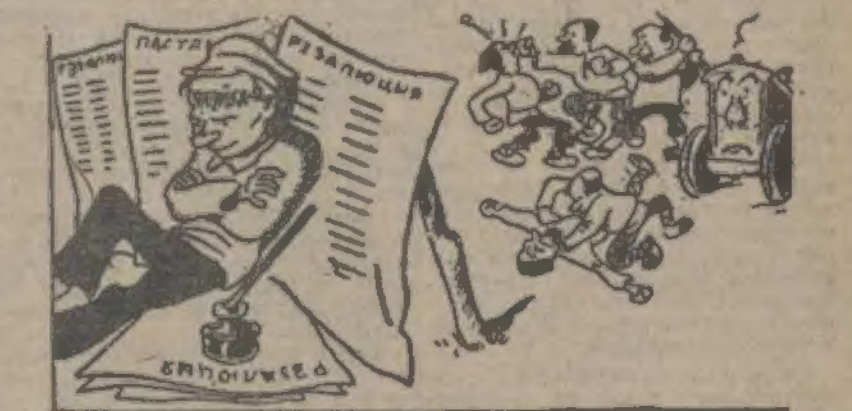
Надзёмы для вялікіх мумараў  
ботаў кроюцца з тонкага тавару,  
а на маленькіх—з больш важкага  
тавару. Раскроеныя дзяліны міню-  
юцца з мужчынскіх на жаночых  
падэшны. Ёсьць многа аднабоіх  
дзялінак, якія рубяцца на падэшны,  
тады як можна было-б адрубіць  
частку для дзіяччых падэшнаў, а  
рэшту пусьціць на сьцёлкі. Няма  
чыгоў для замачваньня абсацаў  
і прыходзіцца іх замачваць не-  
калькі раз, ад гэтага абсаца выхо-  
дзіць няправільны. Аднады ад  
мужчынскіх флексу не выкары-  
стоўваюцца на жаночых флексу, а  
кідаюцца ў звал. Тавар на ранты  
выкарыстоўваецца няправільна.

Тавар, які можна было-б ска-  
рыстаць больш рацыянальна для  
іншых процэсаў, даецца на ранты,  
што павялічвае адходы і брак. Ад-  
ходы, якія перадаюцца Скурсын-  
дыкату, можна выкарыстоўваць у  
штампавачным цэху, але гэтага ня  
рабіцца. Было-б вылізарнейшае вы-  
мылкай, калі-б мы шукалі прычыны  
зрыву прамфініплану выключна ў  
вышэйзаваных падарожнасьнях  
—забесьпечаньні сыравінай іні.  
Яны ні ў якім меры ня могуць  
служыць на колы-небудзь аб-  
грунтаванымі прычынамі для та-  
лумачэньня тых прарываў, якія на  
сёньняшні дзень мае скурзавод.

Наранні гэтых ганебных прарываў  
крыюцца глыбей—у недадзя-  
цы роля сацыялістычнага сабор-  
ніцтва пры дапамозе якога можна

было-б запэўніць прарывы, у сла-  
бым удзеле ў іх шырокіх колах  
рабочых, у недадзяцельна прам-  
фініплану да варштату і масе ра-  
бочых, якія прывалялі ўсялякую,  
не ведаючы, што ад іх патрабуец-  
ца, у адсутнасьці барацьбы з пра-  
гуламі, прастоямі, стратамі на вы-  
творчасьці, расхлябаннасьцю, без-

ложным чынам не мобілізавалі ра-  
бочую масу на зьнішчэньне пра-  
рываў, якія штосьці гаварылі, за-  
пісвалі, але канкрэтна амаль што  
нічога не зрабілі, прызналі толькі  
правільнасьць зьясьненьня заводу  
на чорную дошку і на гэтым супа-  
коіліся. Завод ужо больш 2 меся-  
цаў знаходзіцца на чорнай дошцы,



Ударнае „ваганьне“ за прамфініплан

гаспадарнасьцю, у шэрагу няпра-  
вільнасьцяў, дапушчальных усімі за-  
водскімі організацыямі ў штодзён-  
най практычнай рабоце і інш.

## Ня толькі прызнаць, але і выпраўіць

Партыйныя, комсамольскія і проф-  
саюныя організацыі заводу на-

але да гэтага часу ён яшчэ нічога  
не зрабіў, каб змыць з сьве готую  
ганебную чорную пляму, а наад-  
варот,—яшчэ паглыбіў свае прары-  
вы, чым забясьпечыў сабе месца  
на чорнай дошцы і надалей.

Віт. СІДАРУК.

## На заводзе „Чырвоны Мэталіст“

### Пасьпяшылі і людзей насяміяшылі

Чаму развалілася брыгада-комуна  
№ 1 дравапрацонавага цэху? Каб  
адказаць на гэтае пытаньне, трэ-  
ба рапай расказаць, як іпа органи-  
зацыя. Дакпрофбюро, не рас-  
тлумачыўшы рабочым мэтаў кому-  
ны і ня ўлічваючы таго, што ў  
цэху маюцца рабочыя з заробкам  
у 150 рублёў і заробкам у 80-90  
рублёў—абавязала ўнесь цэх усту-  
піць у комуна.

І атрымалася, што рабочыя з  
вышэйшым заробкам зьнізілі іні-  
тэнсыўнасьць працы. Напрыклад:  
ударнік Казлоў да ўступленьня ў  
брыгаду-комуна рабіў 60 мейлач-  
ных сідэнах у дзень, а ў брыга-  
дзе больш чым 40 не рабіў. Ін-  
структар цэху тав. Ісьцяў спачат-  
ку абліцаў скласці ўмовы для бры-  
гады комуны, бесьперабойна забясь-  
печваць паўфабрыкатамі на 80-90  
мейлач у дзень. На справе-ж во-

муна атрымлівала паўфабрыкату на  
65-70 мейлач.

Дзякуючы склаўшамуся станові-  
шчу, уся брыгада пачала праца-  
ваць горш, значна зьнізіўшы вы-  
творчасьць працы, а дзеля гэтага,  
вразумела, зьніжаўся і заробатак  
аж на 15 проц. У брыгадзе, вылі-  
ліся людзі, якіх ня было чаго ра-  
біць цэлымі днямі. Яны бегалі ад  
аднае работы да другога і ў выніку  
нічога не атрымлівалася.

Адбілася на рабоце комуны і  
слабасьць брыгадыра, які ня меў  
патрэбнай настойлівасьці для таго,  
каб дабіцца належнага ўноў для ра-  
боты комуны. Гэтака, нядаўна пра-  
існаваўшы, наша першая брыгада-  
комуна развалілася, не пакінуўшы  
пасля сабе ніякіх сьлядоў.

Член юнкораўскай бры-  
гады „Ч. З.“ С. ВАЛЧОК.

## Не павярнуліся тварам да вытворчасьці

### Вязынь-Фаніпальская і Ружампольская ячэйні яшчэ не перабудавалі сваёй працы

Пастановы ЦК ЛКСМБ аб павя-  
роце ячэек тварам да вытворчась-  
ці яшчэ ня ўсюды атрымалі на-  
лежнае практычнае ажыццяўлень-  
не. Шэраг ячэек і да гэтага часу  
зусім ня ўдзяляюць у жыцьці  
сваёго сагасу, колгасу,—асабліва  
гэта казівалася ў саўгаскай ячэй-  
цы Фаніпаль (Смахаўляўскі р.).

Саўгас Вязынь-Фаніпаль мае вя-  
лікі прарыв: безгаспадарнасьць,  
адсутнасьць усякага кіраўніцтва з  
боку кіраўнікоў, напаровне ўдэр-  
ніцтва. Ніводзім комсамалец не  
зьяўляецца ўдарнікам, сярэд тры-  
кутніку—сілоні і г. д. Усё гэта  
комсамольская ячэйка бачыла, але  
на рагавана, мотыліруючы тым,  
(сакратар ячэйкі), што гэта—справа  
не комсамольскай ячэйкі, а толькі  
партыйнай.

Другі прыклад адмоўнай працы  
ячэек у гаспадарчым будаўніцтве  
саўгасу падае Ружампольская ячэй-

ка (Койданаўскі раён), дзе тамсама  
ніводзім комсамалец не ўваходзіць  
на ўдарныя брыгады. Ячэйка не  
займаецца пытаньнямі гаспадарча-  
га становішча саўгасу, тлумачычы  
тым, што ў ячэйцы ўсе комсамоль-  
цы маладыя.

Гэтыя факты нядабайных адносін  
да гаспадарчага будаўніцтва кол-  
гасу Фаніпальскай і Ружамполь-  
скай ячэек сьведчаць аб тым, што  
асобныя вытворчыя ячэйкі на від-  
цы (саўгасу, колгасу) не змаглі да  
гэтага часу перабудоваць сваёй  
працы. А гэта прыводзіць да таго,  
што пасеўная кампанія па шэрагу  
саўгасаў і колгасаў праходзіць без  
належаюча актыўнага ўдзелу і да-  
памогі комсамольскіх ячэек.

На прыкладзе гэтых ячэек аста-  
ня комсамольскія організацыі і  
ячэйкі павінны ўлічыць і выпра-  
віць свае прарывы.

З. Б.



